

ZORI ZINOI

COTIDIAN DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE AL VĂII JIULUI

ANUL III, NR. 638

VINERI, 5 Iunie 1992

4 PAGINI — 10 LEI

Tensiuni sociale și „politica zăhăre'ului“

Se anunță o vară politică fierbinte. În cele două camere legislative, deputații și senatorii n-au reușit să elaboreze și să aprobe pachetul de legi decare depinde organizarea alegerilor generale și prezidențiale în prima jumătate a anului, așa cum se prevedea la acordarea mandatului guvernului Stoiljan. Sindicatele, din câteva domenii importante de activitate, amenință cu declanșarea unui nou val de greve. Aceștia li s-a alăturat amenințarea voalată a Ligii sindicatelor miniere din Valea Jiului cu o posibilă reacție a minerilor la eventuala a-restare a liderului Miron Cozma. Rezultatele negocierilor dintre patronat și sindicate cu privire la contractul colectiv de muncă sînt ne semnificative. Doar 30 la sută din aceste contracte au fost perfectate la nivel național. În economie se anunță noi blocaje economice, ale căror consecințe sînt ușor de prevăzute. O scădere a producției, coroborată cu inflația galopantă ne-ar arunca în haos economic.

Viața politică, o oglindă a degradării economiei, devine din ce în ce mai mult tributară unor jocuri murdare. Deși se știe că o aminare a alegerilor pînă în toamnă și disocierea acestora de cele prezidențiale ar avea consecințe nefaste pentru țară, se trag sfori pentru amînarea lor. Se vehiculează ideea că o eventuală restaurare a

monarhiei în țară ar fi o soluție salvatoare. Își fac loc în politică, din ce în ce mai mult, ideile elitiste, ale conducerii maselor prin abile manevre de culise, combinate cu sloganuri democratice. Prea puțin se vorbește, în acest context, de interesele majore ale națiunii. Pri-

starea națiunii

mează, în schimb, interesele de grup și chiar personale, în goana dementă pentru accesul la putere și chiverniseală cu orice preț. Se fac și se desfac alianțe între partide și grupări politice, în căutarea de credit electoral. Dar cei din cei aleși pe listele electorale la 20 mai 1990 au rămas fideli celor ce i-au investit să le reprezinte interesele în cele două camere legislative? Ghiulul a ajuns un fenomen frecvent la nivel parlamentar. Aleșii noștri lucrează de luni, de pe la ora prînzului, pînă joi. În cel mai bun caz și citeva ore din ziua de vineri a fiecărei săptămîni. Nu sînt rare cazurile în care ședințele se intrerup, deoa-

rece se constată că nu este întru-nită majoritatea simplă necesară continuării lucrărilor. Numeroase legi cu caracter de urgență și necesitate așteaptă de luni de zile să treacă prin cele două camere legislative și nu se întrevide posibilitatea adoptării lor într-un viitor apropiat. Iar vacanța parlamentară bate la ușă. Nu întimplător, Guvernul a făcut primele demersuri pentru a primi împuterniciri speciale pentru perioada în care deputații și senatorii vor intra în vacanța de vară.

Asistăm de fapt la continuarea politicii combinate „în numele democrației“ cu amenințarea unor tensiuni sociale și oferta zăhărelului. Mașina de zvonuri lansează tot felul de amenințări cu posibile scenarii de destabilizare politică și economică, în timp ce se anunță cu surle și tobe distribuția gratuită a carnetelor cu certificate de proprietate, ca început al marii privatizări.

Năucit de valul de știri și evenimente din ultimul timp, cu largul concurs al televiziunii, radioului și nenumăratelor publicații scrise și de o mare diversitate de opinii, virtualul alegător află, totuși, ceva, cu certitudine. Ne aflăm aproape de o vară fierbinte, în care se vor contura orientări decisive pentru starea națiunii.

Viorel STRAUT

5 iunie, Ziua Mondială a Mediului Înconjurător

Cu 20 de ani în urmă, la Stockholm, s-a ținut prima CONFERINȚA MONDIALĂ A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR, organizată sub egida NAȚIUNILOR UNITE. Cu acel prilej s-a instituit „Ziua Mondială a Mediului Înconjurător“ în data de 5 iunie în fiecare an. Tot cu prilejul Conferinței din capitala Suediei s-a adoptat o declarație a participanților în care, între altele, se spunea: „Omul este în același timp creația și creatorul mediului său înconjurător, care îi asigură existența fizică și îi oferă posibilitatea unei dezvoltări intelectuale, morale, sociale și spirituale. În lungă evoluție a speciei umane pe pămînt, a sosit momentul cînd, datorită progreselor tot mai rapide ale științei și tehnicii, omul a găsit posibilitatea de a transforma mediul înconjurător în nenumărate feluri și într-o proporție fără precedent. Cele două elemente ale mediului înconjurător — elementul natural și cel creat de omul în-și, sînt indispensabile prosperității sale și deplin îndeplinirea drepturilor fundamentale, inclusiv dreptul la viață...“.

În aceste zile (1—12 iunie) se desfășoară la Rio de Janeiro prima mare întîlnire internațională ecologică la nivel guvernamental la care participă reprezentanți din peste 100 de țări.

Importanța reuniunii de la Rio de Janeiro a fost subliniată de secretarul general al CONFEDERAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU MEDIU ȘI DEZVOLTARE (UNCED), domnul Maurice Strong care, recent, a declarat:

„Cînd liderii guvernelor lumii se vor întîlni... ei trebuie să conceapă acțiunile necesare prevenirii acutizării crizei mediului înconjurător, criză ce pune în pericol viața pe pămînt...“.

Pentru țările post comuniste din Europa se intenționează un fel de „plan Marshall“ pe teme ecologice, în care se regăsesc inițiative deosebite: crearea unui Consiliu Mondial de Securitate Ecologică; a unei Fundații Europene de Cultură și Educație Ecologică; organizarea în România, în septembrie 1992 a primului Congres de cultură și Educație Ecologică din țara noastră. Din nefericire, nu avem o Lege a mediului înconjurător, așa cum există în alte țări. Ziua Mondială a Mediului Înconjurător, marcată numai de 2—3 ani în România, poate trezi și Parlamentul, să ia în discuție acest proiect de lege. Cu atât mai mult cu cît, la Salina și, recent în zona Sibiu, ne-am confruntat și ne confrunăm cu situații deosebit de grave sub aspectul protecției mediului. Criza ecologică, la noi, este o realitate crudă. (Romulus VENJEL).

stirea, pînea cotidianului

Examenele bat la ușă...

● Admiterea în liceu (clasa a IX-a) este prevăzută pentru 8 iulie — lucrare scrisă la limba română; 9 iulie — lucrare scrisă la limba maternă; 10 iulie — matematică. După cunoașterea numărului de locuri (afișarea lor: 15—20 iunie), urmează înscrierea absolvenților clasei a VIII-a și, după caz, control medical (în perioada 22 iunie — 7 iulie).

● Cei care, potrivit zicerii înțelepte „meseria e brătară de aur“, aleg școala profesională, vor susține examene (8 și 9 iulie) la limba română și matematică. Celelalte informații utile sînt aceleași ca la licee.

● De luni începe pe sesiunea de vară a examenelor studenților din Universitatea Tehnică Petroșani. Dacă frecventarea cursurilor și seminarilor este ad libitum, liberă, examenele sînt obligatorii. Așa că emoțiile sînt la cote înalte.

O săptămîină la Costinești

Litoralul și-a deschis porțile. Iată și primele oferte făcute la acest început de sezon estival. Stațiunea tineretului Costinești, prin intermediul Agenției BTT Petroșani, își așteaptă oaspeții. Astfel, în perioada 22—28 iunie și 29 iunie — 4 iulie, se organizează excursii de o săptămîină pentru cei ce îndrăgesc frumoasa stațiune de pe malul mării. În prețul estimativ de 7500 lei, pentru prima perioadă și respectiv 8500 lei, pentru a doua, sînt asigurate șase sejururi complete precum și transportul CFR. Nu ratați o asemenea ofertă generoasă în cea mai plină de viață stațiune de pe litoralul nostru! (S.S.).

Emanatie periculoasă

Rar se întîmplă să nu găsești bere la grădina de vară „Cocoșul de aur“ — cum continuă să-i spună localnicii — din Vulcan. Pe căldură, mai ales, o halbă-două azvîrlite pe șoseaua știtului te fac să uiți de toate necazurile tranziției.

Numai că a apărut ceva. Grădina respectivă e situată chiar lângă localul în care, cu ani în urmă, a funcționat restaurantul de la care i-a rămas numele care, mai tîrziu, a fost transformat în laborator de cofetarie-patiserie și, prin '91, a ajuns pe mîinile unui turc ce avea ambiția să ne învețe cum se face pîine. Ce mișmășuri o fi făcut turcaletul, naiba știe. Clar este că brutăria i-a fost sigilată de citeva luni bune. În acest răstimp, curioși au putut viziona, printr-un geam spart, sacii de făină și utilajele lăsate de izbeliște. Acum, de cînd s-a pus căldura, din interior spre afara emană un miros greu de descris. Ceva care aduce a hoit intrat în putrefacție. Deocamdată, raza de acțiune a emanației se limitează la vreo trei, patru metri și gîdilă doar căile nazale ale personalului de servire al grădinii. Negreșit că — dacă nu se va întreprinde ceva — damful își va continua marșul triumfal, riscînd să se abată asupra grădinii propriu-zise. Evident, cu consecințele de rigoare asupra nasurilor mușterilor.

Gheorghe OLTEANU

SLĂTINIOARA PRESS transmite:

— MISS ȘEPTEL —

REALITĂȚI CARE ÎNGRIJOREAZĂ

Cu Inspectorul autorității tutelare a Primăriei Lupeni domnișoara Eleonora Fedoranici, reușim, după un an, discuția privind soarta celor 8 copii orfani ai familiei Mandoca din cartierul Ștefan. Au rămas orfani de tată, după ce acesta se spânzurase din motive de gelozie. Apoi, acum un an și jumătate, au rămas orfani și de mamă, decedată după ce a dat naștere mezinii familiei, rezultată din relațiile de concubinaj cu un vecin de... dincolo de pițul Ștefan.

Ce s-a întâmplat cu acei copii, din care 7 minori? Aflăm că cea mică a fost înfiată, 4 de vîrstă școlară au fost internați prin grija autorității tutelare, la Casa de copii din Uricani, iar ceilalți preșcolari, se află în întreținerea unui vecin om de suflet, preparatorul Ioan Nagy, șef de schimb la uzina de preparare și soția acestuia, casnică. Deși au o familie numeroasă, cu 6 copii, soții Nagy reușesc să aibă grijă și de orfanii Mandoca. Ne punem întrebarea ce se va întâmpla cu ceilalți patru, după ce vor crește și vor trebui să plece de la Casa de copii? Este o întrebare care privește, însă, perspectiva Mai prezente, mai acute, sînt alte cazuri — a zece de „copii-problemă”...

Fată de anul precedent, starea infracțională în rîndul minorilor din orasul Lupeni a cunoscut o recrudescență sensibilă. Mai precis s-a dublat. În evidența primăriei există 55 de infractori din rîndul minorilor. Statistica vorbește și de alte cazuri:

16 copii lipsiți de ocrotire părintească, 3 copii abandonati la maternitate, vreo 24 incredințați rudelor sau unor familii... Îngrijorare stîrnește însă cazul copiilor în deriva, al tinerilor infractori. Ni se relatează, bunăoară, cazul lui Manea Cristian Daniel fost încadrat ca muncitor

Cine fură? De unde, din ce grup social provin infractorii minori? Majoritatea infractorilor, ni se răspunde, provin din familii dezorganizate, cînd părinții se află la a doua sau a treia căsătorie. Sau trăiesc în concubinaj. Dar, sînt și cazuri, ni se precizează, că fură și copiii din

trimiterea la școlile de reeducare morală, incredințarea minorilor unor familii pentru supraveghere deosebită etc. Desigur, în funcție de gravitatea fiecărui caz.

Discutînd cu dl. ing. Gheorghe Abalase, primarul orașului, soarta infractorilor minori, a copiilor

cestora? Ai acestora și ai altor disponibilizați de la RAGCL, sau „decemisti” de la mină, disconțați pentru indisciplină, mai ales pentru absențe.

Din cazurile relatate de dl. primar reținem mai ales unul care ni s-a părut mai dramatic. O mamă cu 4 copii minori se prezintă la primărie pentru a cere slujbă și locuință. De unde și de ce? Soțul ei, fost minev cițiva ani buni, a fost dat afară pentru absențe multe. Au predat casa și au plecat la țară. Însă soțul, tatăl a patru copii, nu i-a priit nici munca la țară și și-a pus... coada colac și dus a fost, pierzîndu-l-se urma. Neavînd din ce trăi, femeia disperată s-a întors la Lupeni că... alci a lucrat bărbatul ei. Și vrea casă, vrea servici.

Vorba primarului: „De unde?!”. Și acesta e doar începutul...

Ioan DUBEN

— COPII ÎN DERIVĂ —

ne calificat la EM Lupeni. De la 16 ani trăiește în concubinaj. La 11 aprilie a.c., cu un grup de încă 4 hăndrălai mai mari, în vîrstă de 20—24 ani, comit un act de viol. Cercetat în stare de arest, Poliția descoperă că este și autorul unui furt din avutul public, respectiv, de la școala generală nr. 4. Un alt caz este cel al lui Mihai Liviu Cristian. E născut în 1975, are 4 clase, e fără ocupație ca și tatăl lui deși familia numără 4 copii minori iar el este șomer. La dezastrul familiei juniorilor Mihai a „contribuit” din plin, prin tîlhărie și furt, fiind cercetat în prezent în stare de arest.

Desigur, lista ar putea continua. Dar ne rezumăm doar la încă un caz al familiei B. cu cinci copii: tatăl e bolnav de plămîni în stare acută, mama, casnică, e suferindă și ea. Copilul cel mare, elev în clasa a XI-a, în loc să devină un sprijin al familiei care-și duce cu greu zilele, devine hoț. Participă la un furt în grup.

„case mai bune”, care au părinții bine aranjați sau pricopsiți. Se fură de „dragul artei”. Pe mulți copii îi tentează mărfurile scilpitoare, de import, noutățile după care jinduiesc de ațîția ani, din vitrinele de dincolo de gratiile buticurilor. Și tentația e atît de mare încît îi „duce” și pe ei... dincolo de gratii veritabile.

Soluția la repetatele infracțiuni — furturi, tîlhării și violuri: cercetarea în stare de arest.

în derivă, proveniți, mai ales, din familii dezorganizate, nu putem face abstracție de situația economico-socială acută nu doar a unor familii, ci și a orașului. La ASVII (fosta Viscoza) administrația fabricii a disponibilizat vreo 300 de salariați. Multe persoane care vor îngroșa rîndul șomerilor sînt femei cu copii, divorțate, sau bărbați susținători de familie. Ce vor face copiii a-

TAINELILE ORTODOXIEI

Istoria vieții Mintuitorului Iisus Hristos se desfășoară de-a lungul primelor decenii ale erei noastre, adică de la naștere pînă la înălțarea la cer. Între aceste date, ca între malurile unui riu, cu apele cînd mai involburate, cînd mai liniștite, s-au desfășurat cele mai sublimе, dar și cele mai dramatice evenimente legate de mintuirea noastră, evenimente care constituie temelia creștinismului însuși.

Aceste două date importante din viața Mintuitorului, nașterea și înălțarea sînt cele două punți care leagă creatura de Creatorul ei, care leagă cerul cu pămîntul, care împacă pe credincios cu Dumnezeu. Dacă prin nașterea Mintuitorului, în noaptea sfîntă, la satul din Bethleem, Dumnezeu a coborît pe pămînt deșertîndu-se pe Sine și luînd chip de rob ca să împacă făptura cu Dumnezeu, prin înălțarea la cer în vîzul Apostolilor adunați în Vitania, s-a deschis credinciosului cerul, asigurîndu-i-se astfel posibilitatea de desăvîrșire și mintuire.

În ciuda aspectului lor paradoxal, nașterea cu umilirea lui Dumnezeu și înălțarea cu îndumnezeirea fapturii, aceste două evenimente deosebit de importante departe de a se contrazice, se întregesc alcătuiind axa creștinismului și totodată calea de lumină prin care se imbină cerul cu pămîntul. Dacă nașterea lui Iisus a însemnat începutul mintuirii și al împărăției harului, atunci înălțarea Domnului simbolizează, în mod neîndoielesc, renașterea în împărăția veșnică. Iată, deci cum nașterea și înălțarea se suprapun, apropiindu-se, prin conținutul lor, care înteste desăvîrșirea și mintuirea credinciosului, idealul religiei creștine.

Sf. Evanghelie arată în chip neîndoios că după ce Mintuitorul a înviat din morți, s-a arătat învățăcelilor Săi pe care vîzîndu-l înfricoșă și oarecum speriați de apariția SA, i-a încredințat că EL este cu adevărat cerîndu-le să verifice aceasta cu simțurile lor, spre a se convinge cu toții că nu este o nălucă. Și ca să le întărească convingerea cum că a înviat cu adevărat, a cerut merinde și a mîncat în

fața lor „o parte de peste fript și dintr-un fagure de miere...” spunîndu-le, printre altele: „Iată trimit făgăduința Tatălui Meu între voi, iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului pînă ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Apoi i-a scos pe ei afară pînă la Vitania, binecuvîntîndu-i și cînd îi binecuvînta, s-a înălțat la cer...” (Luca, 24, 36—53).

Din cuprinsul Sf. Evanghelii se poate înțelege clar că Mintuitorul S-a înălțat la cer cu același trup cu care s-a născut și a trăit, cu care a fost răstîgnit îngropat și apoi a înviat. Nașterea și învierea Domnului sînt premise pentru înălțarea la cer. Și dacă aceste premise au fost

meni timizi și simpli, în misiunari îndrăzneți și pricepuți, care au răspîndit cuvîntul Evanghelic în toată lumea.

Privită sub acest aspect, înălțarea Domnului la cer apare ca o piatră de hotar între perioada predicatorială a Mintuitorului și începuturile erei creștinismului primar-apostolic, sub a cărei înrîurire și putere spirituală s-a răspîndit credința creștină peste întreg pămîntul.

Înălțarea la cer nu reprezintă deci numai un eveniment esențial din viața Mintuitorului, ci totodată înălțarea insului din umilnă și neîncredere în puterile sale, afirmîndu-se ca ființă liberă și independentă, stăpîn pe viață și pe destinele sale. Căci, după cuvîntul Sfintei Scripturi: „nu mai e rob sau slobod, judeu sau elin, parte bărbătească sau parte femeiască... ci sînt cu toții frați, fii aceluiași Părinte, care este Dumnezeu...”.

Ieri, după aproape două mii de ani de la înălțarea la cer a Mintuitorului, creștinătatea a sărbătorit cu bucurie acest eveniment, recunoscătoare pentru toate darurile și foloasele ce le are de pe urma lui. Prin înălțarea Domnului, creștinul s-a emancipat, scuturînd lanțurile robiei și ale întinericului și a început să năzuiască cu încredere spre culmile înscrise ale azurului ceresc deschise de Iisus Hristos Domnul.

După cum Iisus Hristos s-a înălțat la cer pentru noi și a noastră mintuire, tot astfel s-au înălțat și sufletele eroilor și martirilor neamului, ale celor ce și-au dăruit viața pe altarul Patriei, în slujba înaltei idealuri de dreptate, libertate, unitate națională și pentru apărarea dreptei credințe. De aceea sărbătoarea creștină de ieri este și ziua cinstirii eroilor neamului nostru care s-au jertfit pentru triumful idealurilor înalte cărora s-au consacrat.

Pomenindu-i cu evlavie în slujbele și rugăciunile noastre, vom fi mereu îndatorati să purtăm cu eredită mai departe flacăra nestinsă a iubirii de Dumnezeu și patrie, care le-a luminaș pașii lor, călăuzindu-i spre împlinirile mărețe pe care le trăiau noi astăzi.

Preot Dorel POGAN

DRAGOSTE CU SILA ?

Purtat pe valul unei subite iubiri de țară, fostul monarh al României, cetașeanul străin Mihai de Hohenzollern, ne-a fericit din nou cu declarații de dragoste, făcute cu enfaza în strămătate. Rupt de țară și de durerile ei aproape o jumătate de veac, fostul rege susține că-i iubeste pe toți românii, erijîndu-se cu de la sine putere în virtul unei scari valorice naționale. El se situează, numechemat de nimeni, pe un piedestal așezat undeva între Dumnezeu și poporul României. Cu ce drept? Cu nici un drept! Cu de la sine putere. O îngimtare fără margini îl face să vorbească despre „poporul său”. Care popor? O fi, poate, cel al germanilor din care i se trage stîrpea. Dar nici pe departe poporul român! Poporul român a fost condamnat în urma vicisitudinilor istoriei să se supună unor suverani străini de interesele sale. Pe cînd a fost Mihai rege al României, țara și poporul au avut parte mai mult de suferințe decît de bucurii. Moldova a fost sfîrtecata. Nordul Ardealului a gemut sub cizmele ocupației străine. Iar în finalul domniei sale, țara a ajuns la cheremul imperiului roșu de la răsărit. La ce a folosit regele străin de neam și la ce ne-ar mai putea fi el de folos acum? Demnitățile noastre ca popor nu ne-a fost data de monarhie, ci de truda anonimă a celor mulți care au făcut cite ceva pentru țară, pe măsura posibilităților lor, în pofida greutăților, lipsurilor și suportînd cu răbdare vicisitudinile istoriei. Că regele a fost și este străin de neam nu încapе îndoiala. Cu sprijinul și colaborarea directă a comunistilor, fostul rege Mihai și-a făcut un titlu de glorie, înainte de a abdică, din actul de la 23 august 1944. Adevărul este însă altul. Din date făcute publice recent și susținute de martori oculari ai evenimentelor din august 1944, reiese că mareșalul Antonescu a fost arestat în palatul regal după ce luase hotărîrea de a încheia armistițiul. În dimineața aceleiași zile de 23 august mareșalul Antonescu expediează la Stockholm, o telegramă pe adresa sovieticilor, în urma unor tratative anterioare, prin care se cerea încetarea focului. Sovieticii au trimis o telegramă pe adresa mareșalului Antonescu prin care se acceptau condițiile unui armistițiul. Prin trădare, telegrama n-a ajuns la mareșal ci la rege. Arestarea mareșalului Antonescu a fost, de fapt, o lovitură de stat menită să salveze prerogativele regale. Iar prețul acestei lovituri a fost greu pentru țară. Rușii au impus un alt tratat de armistițiul, prin care Moldova a rămas dezmembrată, la cheremul puterii sovietelor. Iar în timp ce mareșalul era anchetat de ruși la Moscova, în sinistrele becuri ale KGB, regele Mihai primea decorații. În numele lui Stalin, culegînd roadele trădării sale de țară. Ticăloșia regelui a atins culmea atunci cînd a refuzat grațierea pedepsei cu moartea dată mareșalului Antonescu într-un proces politic în care sentința a fost dictată de ruși. Or, trădarea de țară și de neam nu se uită, ex-majestate! Și nu e de mirare că nimeni n-a mișcat un deget în apărarea regelui atunci cînd regele a abdicat. Ducă-se și asta la lada de gunoi a istoriei!

Încet, dar sigur, adevărul iese la iveală. România se află din nou într-o situație politică și economică grea. Nimeni nu poate contesta însă ceea ce un parlament legal ales a făurit în ultimii doi ani. România e republică și are o nouă Constituție. Este dreptul democratic al adepților monarhiei de a gîndi la restaurarea monarhiei. Aminarea alegerilor generale a favorizat acest joc politic. Iată contextul în care fostul rege Mihai este lovit de o dragoste subită pentru țară și „poporul său”. El uită, însă, un lucru simplu. Dragoste cu sila nu se poate. Poporul e suveran și și-a exprimat prin referendum aprobarea pentru noua Constituție. Este un semn clar, ex-majestate, că nu mai ești iubit chiar dacă ai fost cîndva, de blindul și răbdătorul popoș al României.

Viorel STRAUȚ

Medicii avertizează

Un nou pericol pentru sănătate: BOTULISMUL

Botulismul este o intoxicație alimentară, rezultată din indigestia alimentelor contaminate cu bacilul botulinic. Acesta se găsește în cîrnați (botulus = cîrnaț), conserve în cutii sau borcane — de carne și legume-zarzavaturi — unde dezvoltă o toxină foarte puternică.

Boala este produsă de un bacil anaerob, sporulat, Clostridium botulinum, în natură întâlnindu-se 6 tipuri (A, B, C, D, E, F), fiind foarte răspândit în sol, pe legume, fructe precum și în intestinul animalelor, inclusiv al peștilor. Sporii acestui microb rezistă 6 ore la 100 grade Celsius, în timp ce toxina este distrusă în 20 minute la 100 grade Celsius. Imbolnăvirea se face la om prin alimente contaminate, insuficient spălate și sterilizate. Unele tipuri, cum este tipul E, nu modifică deloc conținutul conservelor sau preparatului, care par proaspete, cu miros normal. Alimentele cele mai frecvent contaminate și care determină botulismul la om sînt conservele de legume, fructe, carne, cîrnații, carnea afumată, conservele de pește. Evoluția bolii la animale poate îmbrăca diferite forme: de la cele ușoare (transpirații, apatie lipsa poftei de mîncare) pînă la cele mai severe (paralizii limbii, maseterilor). La om, după o perioadă de incubare de 6—36 ore (uneori 3—5 zile), boala se declanșează brusc prin alterarea stării generale (vărsături, colici abdominale, diaree, cefalee, paralizii cu localizări variabile).

Singuratic și unicat

Singuraticul și celebrul bloc turn din Uricani continuă să zgîrie cerul și privirile trecătorilor. De ce? Pentru că, după atîta timp, a rămas același monument al inutilității. Dezafectat, datorită unei continue degradări — în ciuda celor cîteva tentative de reparații — ar fi putut avea o soartă mai bună. Propunerilor concrete ale unor firme străine de a introduce a lui în circuitul hotelier — asta bineînțeles, după reparațiile și amenajările corespunzătoare, — li s-au opus, însă, un munte de burocratie, rea intenție, indiferență și... „nu ne vindem țara”. Curajul privatizatorilor care s-au instalat la parter în spațiul fostei, cîndva, cofetării, trebuie remarcat. Așa hid, cum arată acum blocul, cu ferestre goale privind spre nicăieri precum ochii unui nebun, creează impresia unei ruine de castel medieval, bintuită de stafii. (P.N.)

Profilaxia imbolnăvirilor la om constă în: îndepărtarea de la fabricație a produselor alterate sau a celor care conțin urme de pămînt; se vor face spălarea și dezinfectia riguroasă a intestinelor destinate fabricării salamului și cîrnaților; materia primă pentru produse din carne și pește să fie proaspătă și ferită de eventuale contaminări cu fecale sau pămînt, atît în incinta abatorului, cît și în timpul transportului; orice preparat conservat acasă să nu fie consumat decît după o fierbere de minimum 20 minute; se va face îndepărtarea oricărei conserve sau preparate suspecte după miros, gust și ambalaj; interzicerea consumului și comercializării cărnii și produselor din carne neexaminate sanitar-veterinar.

Dr. Gheorghe CRISTEA,
poliția sanitar-veterinară Vulcan

Cei care înțeleg spiritul timpului

Pe primul loc în bursa ideilor locale, de ultima oră, este orientarea multor liceeni către Educație fizică, proba la alegere pentru examenul de bacalaureat pînă la care nu mai este multă vreme. Ceea ce este interpretat ca neobișnuit și suficient de straniu dacă luăm în considerație faptul că această disciplină de învățămînt a fost pe nedrept neglijată în favoarea dopării copiilor prin sistemul meditațiilor la matematică, fizică, biologie, chimie sau limbă străină. Pe cînd, cu cîțiva ani în urmă, examenul de admitere în Institutul de Mine era precedat de probe, eliminatorii, de rezistență fizică, era reconfortant să întilnești grupuri de tineri care se antrenau alergînd, amintind jogging-ul american practicat la vîrsta a doua și chiar a treia.

Ar fi pripit să credem că opțiunea liceenilor spre Educație fizică ar anticipa o posibilă creștere a numărului de sportivi pe cap de locuitor. Deși, ca să fie obiectiv tinerii de azi au o con-

stituție athletică, mai armonioasă decît, să zic, cu vreo opt ani în urmă cînd întilneam băieți înalți, dar filiformi ca în pictura lui Modigliani, fragili și fără rezistență. Profesorii de la catedra de sport a institutului erau indulgenți, închizînd ochii, deoarece printre cei care abia își trăgeau sufletul, erau mulți băieți inteligenți și știutori de carte multă. Este evident că educația fizică are o contribuție însemnată în dezvoltarea copiilor și tinerilor, nu întîmplător omenirea a preluat de la romanii aforismul *mens sana in corpore sano*.

În ce privește tendințele actuale, despre care vorbim, ele au semnificația unei migrații calculate a liceenilor, neliniștiți, pe de o parte, de exigența bacalaureatului care le solicită inteligența, judecată și capacitate de memorare. Pe de altă parte, alegînd Educația fizică dovedesc încredere în forța lor sprijinită, evident, pe rațiune, deoarece este o gravă prejudecată ereditară că sportul se face doar cu picioarele și cu brațele.

Că adulților li se pare de neînțeles alegerea liceenilor este un semn al vechiului și mereu actualului conflict între generații de natură psihologică nu socială, care nu este altceva decît un mod diferit de a privi realitatea de astăzi. Tinerii, oricît ni se par unii de dezorientați și apatici, se acomodează cel mai repede la rigorile pragmatice ale economiei de piață.

Cu ani în urmă cînd era moda, că modă a fost, hippy, multe odrasle din lumca bună a afacerilor din Statele Unite rătăceau, precum nomazii, cu colectivitățile aceluia eunosecute. Și părinții ru le ziceau nimic, nici nu erau neliniștiți, știind că e o aventură de care se satură și apoi se întorc acasă, devenind oameni serioși. Așa s-au petrecut lucrurile.

Nu-i nici o mirare în alegerea unor liceeni, tineri deștepti raționali, echilibrați și receptivi la timbrul anilor următori din acest tulburat sfîrșit de secol și mileniu.

Tiberiu SPATARU

Ce mai e pe la județ?

● Mare vilvă în jurul unei hotărîri a Primăriei municipiului Deva, care, în esență, se referă la „naționalizarea” garajelor construite în ultimii doi ani și ceva. În fapt, preluarea acestor construcții, ridicate în majoritatea cazurilor — cam ca peste tot în țară — fără aprobări legale și închirierea lor apoi, foștilor proprietari. Cu scăderea din chirie a costurilor de construcție (materiale, forță de muncă), în cazul în care pot fi dovedite cu acte în regulă. Probabil că nu a ajuns la urechile celor din primărie nimic despre legea care se referă la concesionarea terenurilor. Prefectura care are rolul și obliga-

ția de a veghea asupra legalității hotărîrilor administrațiilor locale nu s-a implicat deocamdată. De altfel, domnul proaspăt prefect, Ivan, a fost acuzat în presă de neimplicare, încă din perioada cînd a fost senator de Hunedoara. Să fie de vină perioada de tranziție în preluarea noilor prerogative?

● Deva este un oraș frumos, modern. Între acesta și Petroșani, ca și celelalte orașe din județ, nu există termen de comparație. De ce? Lumea zice — și probabil că știe de ce — că, avînd fondurile de la buget pe mină, au aplicat proverbul „Cine împarte, parte-și face”. În același context circulă pe la noi zvonul

construirii unei noi clădiri destinate Prefecturii, din motive de separare a puterilor în stat (la modul „cel mai propriu”). De fapt chestiunea se prezintă puțin mai nuanțat. Într-un viitor apropiat, Prefectura se va muta din clădirea în care a conviețuit cu organele administrației locale, 50 de metri mai încolo, peste drum (și peste „fîntina cu broaște”). Tot într-un viitor apropiat — probabil la toamnă — vor fi atacate primele lucrări ale unui nou „building” administrativ. De unde deducem o nouă „amestecare” a puterilor statului. Lucrări care, avînd în vedere contextul economic actual, vor fi finalizate probabil în... mileniul următor.

● Viața parlamentară e zgoduită de „divorțuri” și noi „concubinaje”. În fond, migrația din FSN spre FDSN. Remarcăm unii că, în ritmul actual, FSN-ul va deveni, în scurt timp, minoritar în adunarea legislativă. Dovadă a faptului că stingștii conservatori au fost majoritari în Front. Ultima — cronologic — și cea mai răsunătoare „mișcare” a fost trecerea la „democrați” a președintelui Adunării Deputaților, Marțian Dan, Organizația județului Hunedoara a FSN nu mișcă nimic în sinul ei neproducîndu-se delimitări. Deocamdată.

Paul NICULESCU

Dacă nu pe voi, atunci pe cine să concediez, din moment ce unitatea a ajuns falimentară, în cei doi ani de cînd o conduc?

Caricatură de SZABO Zoltan

La Cimpa, Societatea comercială VOIEVODU COM S. R. L.

O adresă utilă pentru toți

Dialog cu domnul inginer Petre Popescu, patronul firmei:

— De ce la Cimpa?
— Pentru că era nevoie de un magazin. Oamenii alergau pînă în Petrila sau Petroșani pentru un kilogram de zahăr, pentru un caiet sau pentru o pereche de pantofi. Iată de ce magazinul firmei „VOIEVODU COM SRL” s-a impus ca o necesitate. Inițiativa a prins.

— Și zi de zi, în magazin pășesc cumpărători tot mai mulți.

— S-a inversat traseul. Sintem tot mai des căutați de locuitori ai Petroșaniului sau ai Petrilei. Nu mai vorbesc de localnici.

— Explicația?

— Servirea atentă a cumpărătorilor, caracterul universal al magazinului, prețurile foarte avantajoase pentru că adaosul comercial este minim.

— Ce se poate cumpăra din magazinul dumneavoastră?

— Produse alimentare de bază — zahăr, făină, mălai. Produse industriale de primă necesitate. Confeccii, tricotaaje, încălțăminte pentru toate anotimpurile și toate vîrstele.

— Cimpa este o zonă de creștere a animalelor.

— Și tocmai de aceea aducem și vindem unelte agricole. În perspectivă vom aduce tîlci pentru animale. Repet, totul la un preț deosebit de avantajos. Nu mai vorbesc de economia de timp pe care o fac oamenii, nemaiîntînd obligați să stea ore întregi în stații de autobuz, să stea

la cozi, în Petrila sau Petroșani. Utilitatea existenței firmei, potrivit rezultatelor pe care le avem este deplină.

— A fost o idee excelentă și foarte bine materializată.

— Nu ne oprim aici. Localul pe care îl avem este fostul cîmin cultural. Un local mare, care, ani de zile, a fost complet nefolosit. L-am preluat pentru că în loc de sacii abandonăți, de diverse „minuni” inutile și gunoase aruncate în clădire, pe lângă magazin, vor fi înființate o videotecă și o cofetarie patiserie.

— Deci, vă extindeți activitatea.

— Este și normal. Investiția se dovedește utilă oamenilor. Un exemplu: la videotecă vom difuza în matineu, filme cu desene animate la care intrarea este liberă pentru copii. De asemenea, în colaborare cu școala, dacă vom fi solicitați, vom difuza, pentru copii, filme didactice. Tot gratuit. Pentru cei mari, văduși de lipsa unui cinematograful, filme de ultimă oră, filme bune. Decît să piardă timpul într-o crîsmă scara, mai bine un film atractiv, interesant, adică un act de cultură. Revin la cele gospodărești. Se aruncă ambalajele din sticlă. Unde să le ducă omul? De aceea ne gîndim și la un centru de achiziționare a acestora.

— Activitate multilaterală.

— Și, sperăm cît mai bine apreciată.

H. ALEXANDRESCU

ÎMPLINIRI AMINATE

Cu două verde ofiute și o ceapă verde vestejită, alături de care, ieri, nu am găsit decît neplăcutele seminte oferite, lara convingere de o „negresă” plictisită, piața din Bărbănteni — despre care ne-a scris cu amărăciune respectatul paroh al cartierului — se înfățișează ca o „realizare” de cea mai proastă inspirație edilitară. „Realizarea” e moștenită, la timpul ei fiind concepută ca o promisiune cu care mai trebuiau amînate niște nemulțumiri. Și cum le stă bine moștenitorilor, se pare că ei sînt hotărîți să pastreze tradiția și să conserve bunurile primite în dar, astfel încît să le transmită pe mai departe, din plîmbar în primar, în aceleași condiții de „funcționalitate”.

Cartierul Bărbănteni este (a fost întotdeauna și va mai fi) cartierul cu cele mai multe probleme sociale din Lupeni. Sigur că noua structură administrativă nu are nici o răspundere pentru modul în care a fost construit. Are în schimb răspundere proprie în organizarea și desfășurarea acelor activități de care sînt legate nevoile zilnice ale oamenilor.

Unii locuitori spun că de la primărie cartierul e privit cu binocul întors și atunci nu e de mirare că problemele sociale sînt apreciate ca fiind minore. Poate că e vorba și de o optică moștenită odată cu piața: dacă la cartier „mișună”

minoritatea reprezentată de vînzătorii de semințe, suferă cu toții statutul unui cartier „minor”. Iată un fel de marginalizare pe care oamenii de trăbă nu o merită. Ei aduc mult folos orașului, ei sînt, cum s-ar spune, „obiectul și subiectul” primăriei și nu viceversa.

Piața cea bună a orașului (din spatele complexului „Cina”) are și ea destule suferințe. Vin zile calduroase și nu știm cum se vor descurca producătorii mai ales cei care vind produsele din carne. Aici nu mai e vorba de o moștenire, ci de materializarea unei idei post-revoluționare. Sub acoperămintul tarabelor larna e frig, vara ai asigurat „efectul de seră”, dacă folosește la ceva. În rest? Vînzătorii puțin, prețuri scumpe. Ca să nu rămînă în afara Europei, piața a fost dotată și cu tarabe pentru bișnițarii de nații străine, în ideea că năci orașul Lupeni să nu ducă lipsă de mărfurile din import care ne aduc atîta bunăstare.

O întrebare mă frîmîntă: oare unde își face piața lupeneni?

Se spune că în zadar fîrteci ceva, dacă nu oferi o soluție. Cred că pot oferi două variante ale aceleiași soluții: ori mutăm piața în curtea primăriei ori primăria în apropierea pieței. Eventual în Bărbănteni, unde e loc destul.

Ion MUSTAȚA

MICA PUBLICITATE

MATRIMONIALE

ECONOMIST, 48 ani, singur, fără obligații, înalt, prezentabil, caut cunoștință în vederea căsătoriei, domnișoară, doamnă dragușă, cel mult 42 ani. Scrieți la Pescaru Constantin, C.P. 25 Petroșani. (2435).

SCHIMBURI DE LOCUINȚA—INCHIRIERI

CONCESIONEZ sau închiriez, pe termen lung, 30 000 mp în orașul Hațeg, zonă centrală. Telefon 70547 Vulcan. (2401).

SCHIMB apartament două camere, Vulcan, str. Vasile Alexandri, bloc C, ap. 18, etaj 4 (lingă IREII), cu apartament trei camere, zona Unic-Dincă. Telefon 70535, între orele 18—20. (2481).

SCHIMB garsonieră Petroșani-Nord, cu apartament două camere, inclusiv Aeroport, zona Independenței. Telefon 42733, până la ora 15.

VINZARI—CUMPARARI

CUMPĂR ciine lup. Telefon 70547, Vulcan. (2401).

VIND canapea starea bună. Relații, telefon 41105, Petroșani (2480).

PUBLICITATE

NU UITAȚI!

Ziarul nostru de mâine apare în opt pagini, incluzând suplimentul

ZORI NOI publicitate

Prețul rămâne același.

În ZORII economiei de piață, NOI vă oferim, prin acest supliment, cheia succesului. Veniți la noi, toți cei ce doriți să cuceriți lumea afacerilor și noi vă vom arăta CALEA! Vă așteptăm!

SOCIETATEA COMERCIALĂ DE CONSTRUCȚII „CONPET” SA PETROȘANI

cu sediul în Petroșani, str. 1 Decembrie nr. 90, telefon 42450, telex 72526, fax 41152.

EXECUTĂ

în condiții avantajoase și termene garantate:

- lucrări de construcții-montaj;
- prestări servicii în domeniul construcțiilor și instalațiilor;
- confecții metalice;
- prefabricate;
- borduri;
- betoane.

OFERA

spre vânzare din stoc, prefabricate (la prețul anului 1990), utilizabile la garaje, gospodării anexă, etc.

SOCIETATEA COMERCIALĂ DE CONSTRUCȚII „CONPET” SA PETROȘANI

str. 1. Decembrie, nr. 90

SCOATE LA LICITAȚIE

în vederea închirierii, un teren în incinta depozitului din Lupeni (str. Gării).

Licitația va avea loc în data de 12 iunie a.e., orele 10, la sediul unității, unde se află și documentația.

VIND Dacia 1300 cu caroserie de 1310. Relații, telefon 43948. (2482).

OFERTE SERVICIU

CAUT urgent femeie pentru menaj și îngrijire copil 9 luni, de preferință româncă, ardeleană sau maghiară. Program săptămânal de la 8 la 20, condiții foarte avantajoase. Petroșani str. Republicii, bloc 80, ap. 8, familia Raj Tunaru, telefon 45993. (2470).

PIERDERI

PIERDUT permis de conducere auto categoria B, pe numele Gătman Violeta-Angelica, cu seria H 008016 D, eliberat de Direcția poliției județene Hunedoara, la 21 mai 1991. (2440).

PIERDUT talon înmatriculare „Mobra Hoinar”, nr. 8 HD 1208, pe numele Blendea Petru, eliberat de Poliția județului Hunedoara. Il declar nul. (2457).

PIERDUT legitimație serviciu, pe numele Vladislav Emil, eliberată de Preparația Petrila. O declar nulă. (2395).

PIERDUT contract închiriere pe numele Dărănuș Grigore, eliberat de RAGCL Vulcan. Il declar nul. (2406).

PIERDUT legitimație periodice pe numele Munteanu Adrian, eliberată de U. T. Petroșani. O declar nulă. (2417).

PIERDUT legitimație handicapat, pe numele Racliș Nuțu, eliberată de Asociația de sprijin a Handicapaților „Libertatea” Petroșani. O declar nulă. (2428 a).

PIERDUT autorizație, pe numele Gonciulea Stelian, nr. 5377, din 19 august 1991 — comercializare mărfuri import. O declar nulă. (2412).

DISPARUT ciine Dalmațian, mascul (alb cu buline negre) în 1 iunie, din zona Petroșani Nord. Cine poate da relații să anunțe la telefon 41631. Recompensă bună. (2475).

PIERDUT legitimație serviciu, pe numele Băluț Adriana-Camelia, eliberată de S. C. Tricotaje Petroșani. O declar nulă. (2473).

DEGESE

CU SUFLETELE zdrobite de durere, soția Susana, fiica Tiți, ginerele Nelu, nepoții Simona, Mircea, Florin, Daniela, strănepotul Mihai, anunță încetarea din viață a celui care a fost

MAGHIAR MATEI (72 ani)

Amintirea lui va rămâne veșnic vie în inimile noastre. Înmormintarea va avea loc astăzi, în Lupeni. Cortegiul funerar pleacă din str. Calea Brăii nr. 10, la ora 11. (2478)

SINCERE condoleanțe familiei Maghiar din Lupeni la ceasul de grea cumpănă, din partea finilor, Jugănaru Vera și Gică, nepoților Sopoian Bucu, Emil, Paula, Madear Gelu, Carmen, Călin din Petroșani și familia Damian Petru și Eugenia din Lupeni. (2479)

COMEMORARI

LA 5 Iunie sînt trei ani de chinuitoare singurătate, de la pierderea soțului meu drag

ROMICĂ CHIRIAC

Nu te uit, dragul meu soț, mai vreau să te culeg în șoaptă, în lumină, în tristețe, dar toate sînt zadarnice pînă voi veni lângă tine. Soția.

Odihnească-se în pace! (2477).

AZI sînt trei ani de cînd sub gheața rece, zace îngălbănitul nostru tată

ROMICĂ CHIRIAC

Te-ai dus ca o floare (bătrîne), în plină tinerețe, ca roua dimineții, lăsînd în urmă dureri și tristețe. Dumnezeu să-l odihnească! Ady Tânase. (2477).

ETERNE regrete pentru cumnatul nostru

ROMICĂ CHIRIAC

Cumnații Daniel și Milu cu familia. (2477).

LACRIMI și flori pe tristul tău mormînt

ROMICĂ CHIRIAC

Nu te vom uita niciodată. Mariana, cu familia (2477).

DURERE, lacrimi și flori pe mormîntul cumnatului nostru

ROMICĂ CHIRIAC

Cumnatele și cumnații din Timișoara. (2477).

RETRĂIM clipele de tristețe, de cînd ne-ai părăsit pe neașteptate, bunul nostru cumnat

ROMICĂ CHIRIAC

Îți vom așterne flori pe tristul tău mormînt. Marta, cu familia (2477).

Programul TV.

- 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal.
- 10,00 Actualități.
- 10,20 Calendarul zilei.
- 10,30 Film artistic. Rabi.
- 11,35 TVP. O singură lume '92.
- 12,50 Descoperirea planetei.
- 13,10 Ora de muzică.
- 14,00 Actualități.
- 14,20 Mondo-muzica.
- 14,40 Medicina pentru toți.
- 15,10 Recitalul sopranei Emilia Petrescu.
- 15,25 Preuniversitaria.
- 16,00 Limba noastră.
- 16,30 Muzica pentru toți.
- 16,45 Tragerea Loto.
- 16,55 Actualități.
- 17,00 Emisiune în limba germană
- 18,00 Viața parlamentară.
- 18,30 Magazin TV.
- 20,00 Actualități.
- 20,45 Magazin TV.
- Film serial: Familia Chisholm (ultimul episod). Top 10.
- 21,00 Actualități.
- 0,10 Întîlnirea de la miezul nopții

HOROSCOPI

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)

Grație unei „legături”, ajungeți unde trebuie la momentul oportun.

RAG

(22 iunie — 22 iulie)

Prețul secretului dv. crește vertiginos.

LEU

(23 iulie — 22 august)

„Reuniune” de familie, fără evenimente notabile.

FECIOARA

(23 august — 22 septembrie)

Cuțul lui Pepelea se află chiar în casa dv.

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)

Aveți nevoie de un stimulent puternic pentru a putea suporta șocul cauzat de un câștig neașteptat.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)

Capacitatea de efort în scădere e compensată de multitudinea ideilor valoroase.

SAGETATOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)

Sinteți asaltat(ă) de admiratori indiscreți.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)

Discuție (aproape) neprincipială, în familie, pe tema libertății de mișcare.

VARSATOR

(20 ianuarie — 18 februarie)

Sărbătoriți, ca la carte, triumful unei idei.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)

Revedeți o veche cunoștință, care vă face mărturisiri interesante.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)

Dezvăluți, din naivitate, planurile dv. intime.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)

Începeți să confundați libertatea cu libertinajul — o să vă coste!

ECHIPA DE SERVICIU

Secretar de redacție

STEFAN GIMPOI

Responsabil de număr:

Ion MUSTAȚA

Corectura:

AGHIREA și Viorica FIRTULESCU

Colidianul de opinie și informație al

Văii Jiului „ZORI NOI” este realizat de

SOCIETATEA COMERCIALĂ

„ZORI NOI” S.A.

înființată conform Deciziei nr. 208/12.06.1991

a Prefecturii Județului Hunedoara.

Director

MIRCEA BUJORESCU

Materialul necomandat și nepublicat nu se restituie. Responsabilitatea morală și juridică asupra corectitudinii datelor cuprinse în articole aparține, în exclusivitate, autorilor.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: 2675

Petroșani, str. Nicolae Bălcescu nr. 2

Telefoane: 41662 (director-actor șef)

41663, 42161 (secții).

★

TIPARUL: Tipografia Petroșani, str.

Nicolae Bălcescu nr. 2. Telefon 41365.